

Intressant just nu om bedrägerier

Nationellt bedrägericenter

Januari 2021

Diarienummer: A116.272/2015

Jessika Nilsson, chef för nationellt bedrägericenter har ordet

Bedrägerier fortsätter vara ett av de vanligast anmälda brotten. Under 2020 anmäldes 212 984 bedrägeribrott nationellt, vilket är en nedgång med 11 procent jämfört med 2019 men är ändå väldigt många brott.

Jessika Nilsson

Bedrägerier är en utmanande brottslighet just därför att den hela tiden förändras och utvecklas i takt med den digitala utvecklingen. Gärningspersonerna hittar ständigt nya tillvägagångssätt och nyttjar nya digitala tjänsters svagheter. Det ställer stora krav på oss som arbetar med bedrägerier och vi behöver följa med i utvecklingen, helst ligga steget före, för att kunna förutse nästa modus.

Det kommer att krävas att vi utvecklar våra metoder för omvärldsbevakning och underrättelser, det vill säga att vi behöver ha örat ännu närmare rälsen.

Det senaste exemplet på detta är att vi lyckades förhindra att länkar skickades ut i massmejlerna gällande coronarestriktioner och att vi nu är aktiva för att förhindra uppskattningsvis tusentals vaccinationsbedrägerier.

Bedrägerier med inriktning på social manipulation ökar och vi ser också en ökning gällande bedrägerier mot äldre och funktionsnedsatta. Det är allvarlig brottslighet mot en sårbar målgrupp och vi behöver ta krafttag för att fler ska lagföras, men också fortsätta arbeta förebyggande mot den här typen av brottslighet.

NBC fortsätter växa i numerär och uppdrag, det kommer att märkas redan under våren genom olika satsningar. Vi kommer under våren även att komma igång med nya samverkansformer inom polisen och tillsammans kommer vi att i ännu högre grad utveckla metoder för effektivare utredningar, förhindra att bedrägerier sker samt lagföra ännu fler bedragare.

Blickar jag tillbaka på 2020 så var det ett tufft år på många sätt. Vi har kämpat både privat och med verksamhetsfrågor i spåren av coronapandemin. Nu går vi mot ljusare tider och vi ser fram emot 2021 med stor förväntan. Förväntan på att återigen kunna träffa vänner, släkt och arbetskamrater.

Vi på NBC går in i 2021 med en stor förväntan och med mycket energi och arbetsglädje för att tillsammans med våra kollegor i regionerna och med våra samverkanspartner fortsätta motverka bedrägeribrottsligheten.

24 anmälningar om bedrägerier varje timme 2020

Även om anmälda bedrägeribrott minskade 2020 mot föregående år så anmäldes 24 bedrägeribrott varje timme – årets alla timmar.

Anmälda bedrägeribrott minskade med 11 procent enligt Polismyndighetens statistik. 212 984 brott anmäldes och det gör att polisen tog emot 24 bedrägeribrottsanmälningar varje timme under 2020.

9 procent av de totalt anmälda brotten i Sverige utgjordes av bedrägerier genom social manipulation. I den kategorin hittar vi brotten med de högsta brottsvinsterna, såsom investerings- och romansbedrägerier. I kategorin återfinns även den brottskod som ökat mest – befogenhetsbedrägerier som ökade med 29 procent.

Ett typiskt befogenhetsbedrägeri är telefonbedrägeri (vishing). I vissa fall rena telefonsamtal där brottsoffret vilseleds att godkänna överföringar av pengar, i andra fall att lämna ifrån sig värdesaker till en gärningsperson som kommer hem till brottsoffret.

I de brott som drabbar äldre personer och personer med funktionsnedsättning är 48 procent bedrägerier genom social manipulation.

Det finns ett fortsatt stort behov av information till allmänheten gällande hur digitala tjänster fungerar och hur de ska användas.

Hjälp polisen sprida budskapen

- ◆ Lämna aldrig ut koder från bankdosan till någon.
- ◆ Identifiera dig aldrig med bank-id om du oväntat blir kontaktad av någon.
- ◆ Lämna aldrig ifrån dig bankkort och kod till någon.
- ◆ Serien *Försök inte lura mig* i UR Play där drabbade berättar om sina erfarenheter.
- ◆ Ta del av [polisens information och material om telefonbedrägerier](#).
- ◆ Ta del av [polisens och pensionärsorganisationernas informationsmaterial](#).

Penningbeslag gäller i hela EU

Ny lagstiftning trädde i kraft den 19 december 2020 som innebär att länderna inom EU ömsesidigt ska erkänna beslut om frysning och beslut om förverkande av tillgångar.

En stor andel av bedrägerier i Sverige har internationella kopplingar och inte allt för sällan flyttas/överförs pengar utomlands. Många gånger kan hela syftet med överföringarna vara att försvåra utredning.

Från och med 19 december gäller en ny lag som baseras på en EU-förordning som gör det enklare att frysa eller förverka tillgångar i annat EU-land. Lagen, med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om ömsesidigt erkännande av beslut om frysning och beslut om förverkande, reglerar att när ett land beslutar om frysning eller förverkande av tillgångar ska andra länder inom EU erkänna det beslutet utan att behöva fatta egna beslut.

Det innebär att om åklagare beslutar om frysning av tillgångar i annat europeiskt land så måste det landet

erkänna beslutet och verkställa beslutet genom att frysa tillgångarna. Motsvarande gäller också om annat land skickar över ett beslut till Sverige.

Mer om investeringsbedrägerier

Att drabbas av investeringsbedrägeri kan innebära förlust av väldigt mycket pengar. Dessutom drabbas 15 procent av brottsoffren två gånger.

Nationellt bedrägericenters genomgång av anmälda investeringsbedrägerier visar att den genomsnittliga brottsvinsten är 370 000 kronor.

Det är företrädesvis män i åldrarna 50–74 år som drabbats och 15 procent av brottsoffren har dessutom drabbats två gånger. Den andra gången har brottsoffret kontaktats med ett vilseledande erbjudande om hjälp att återta de redan förlorade investeringarna, vilket blir ett andra brottstillfälle.

Här nyttjar bedragarna brottsoffrets utsatta situation, där brottsoffret har förhoppning om att kunna återfå sina förlorade pengar, men blir istället bedragen ytterligare en gång.

Nu uppmärksammar Finansinspektionen fenomenet investeringsbedrägerier med hjälp av två informativa filmer för att informera allmänheten i förebyggande syfte.

Så går investeringsbedrägerier till och så kan man skydda sig.

- ◆ Finansinspektionen webbplats www.fi.se/fejk
- ◆ Polisens webbplats <https://polisen.se/utsatt-for-brott/skydda-dig-mot-brott/bedrageri/investeringsbedrageri/>

Intern kontaktuppgift

Gäller för anställda inom Polismyndigheten
nationellt-bedragericenter.stockholm@polisen.se

Följ oss på Facebook: [Polisen - bedrägeri](#)

Extern kontaktuppgift

Lotta Mauritzson
charlotta.mauritzson@polisen.se